

Regina van de Berg

ALLE VROUWEN IN MIJ

Roman

RED THUNDERBIRD

Publishing

Copyright © 2021 Regina van de Berg
Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder
toestemming van de auteur.

Uitgever: Red Thunderbird Publishing,
een label van Red Thunderbird Agency
Omslagontwerp en vormgeving binnenwerk:
Mrs Peacock, Annet Pouw
Foto auteur: Regina van de Berg
Drukwerk: Pumbo
Druk: december 2021
ISBN 9789083170749

www.redthunderbirdagency.com

Voor mijn moeder

*Ik draag dit boek op aan meisjes die dromen.
In liefdevolle herinnering aan mijn vader.*

INHOUD

Proloog	11
Deel 1 Zoals het is gegaan	15
Michaela <i>Little Chute, 2017, vrijdag</i>	17
Linda Joan <i>Greenbay, 2017, zondag</i>	29
Michaela <i>Little Chute, 2017, vrijdag</i>	41
Maria <i>Uden, 1954</i>	43
Michaela <i>Little Chute, 2017, vrijdag</i>	51
Michaela <i>Little Chute, 2017, vrijdag</i>	55
Marie <i>1986, Nederland</i>	59
Melinda en Robert <i>1980, Nederland</i>	63
Melinda en Frederik <i>1972, Nederland</i>	67
Melinda en Robert <i>1980, Nederland</i>	71
Linda Joan <i>Green Bay, 2017, zondag</i>	77

Michaela	85
<i>Little Chute, 2017, vrijdag</i>	
Marie	87
<i>1980, Nederland</i>	
Melinda en Robert	91
<i>1980, Nederland</i>	
Marie	95
<i>1980, Nederland</i>	
Dirk	103
<i>1941, Nederland</i>	
Michaela	109
<i>Little Chute, 2017, vrijdagavond</i>	
Frederik	113
<i>1988, Nederland</i>	
Anne	115
<i>Tot 1988, Nederland</i>	
Martin	117
<i>Tot 1988, Nederland</i>	
Michaela	121
<i>Little Chute, 2017, vrijdagavond</i>	
Marie	127
<i>1986, Nederland</i>	
Michaela	133
<i>Little Chute, 2017, vrijdagavond</i>	

Deel 2 De volgorde der dingen	139
Cynthia en Linda-Joan, Anne en Martin	143
<i>De jaren in Green Bay en Little Chute, vanaf 2002</i>	
Michaela's brief	153
<i>2017, deel 1, Gevonden</i>	
Michaela	161
<i>Nederland, 2017, twee dagen voor vertrek naar Little Chute</i>	
Maarten	167
<i>Little Chute, 2017, zaterdagochtend</i>	
Michaela's brief	171
<i>2017 – deel 2 – Hervinden</i>	
Melinda	173
<i>Green Bay, 2017, zaterdagavond en zondag</i>	
Bill	181
<i>Green Bay, 2017, zondagochtend</i>	
Melinda	187
<i>Green Bay, 2017, zondagavond</i>	
Cynthia	201
<i>Little Chute, 2017, maandag</i>	
Michaela	203
<i>2017, als alles rond is</i>	
Nawoord	207

*Alle verhalen zijn er al.
Ze wachten geduldig
totdat ze worden gehoord.*

PROLOOG

‘Hoe moet je ooit weten wat de werkelijkheid is? Is dit waar? Zal ik echt niet, zal ik nooit-’

De woorden die de zin van de vrouw in het bed moeten afmaken, komen niet voorbij haar keel waar een waarheid zich samenbalt tot een prop die ze kan wegslikken noch uiten.

Met afschuw kijkt ze naar haar handen waar insecten overheen lijken te lopen, met op hun rug snippers van foto’s. Uit alle macht probeert ze die ervan af te slaan, tot een zurige lucht haar neusvleugels doet trillen. Zouden insecten zweten? schiet door haar heen.

Een dame op hoge leeftijd aait met haar hand over het voorhoofd van de zieke en kijkt haar liefdevol aan. Het gestreel helpt niet om het gebonk in haar hoofd te stoppen, dat zo lang in het verband heeft gezeten.

De eerste keer dat ze dat gebonk in haar hoofd had gevoeld, haar hand erop had gelegd en het verband had gevoeld, had ze vol afgrijzen naar haar bebloede hand gekeken en het op een gillen gezet. Die scène had zich daarna vele malen herhaald. Pas nadat de oude dame sneller dan het licht naast haar bed had gestaan en haar ritueel had herhaald, bedaarde ze.

Dat ritueel had er steeds uit bestaan dat ze met een spierwit doekje of met haar handen over het hoofd van de zieke vrouw veegde en liet zien dat daar echt geen bloed op zat.

‘Ssst,’ zei ze dan, waarbij de ‘s’ als een langgerekt, zacht sissend geluid ontsnapte aan haar dunne lippen. ‘Het gaat goed,’ zei de oude dame geruststellend en met dezelfde warmte als waarin ze de patiënte steeds had aangesproken met ‘kindje’. ‘Heus, je bent aan het genezen.’

De zieke vrouw had niet geweten of ze dat moest geloven. Toch, naarmate het bloed op haar handen minder was geworden, het gebonk in haar hoofd was afgenomen en haar begeleidster haar minder vaak troostend had hoeven toe te spreken, had ze geweten dat de genezing inderdaad zijn intrede had gedaan.

Tot nu, nu ze-

Ze kan haar ogen niet afhouden van de afschuwelijke waarheid die aan de snippers op haar handen kleeft.

Een klein jongetje komt de kamer binnen en vraagt nieuwsgierig: ‘Wat is dat, de werkelijkheid?’ Hij is een jaar of vier en tenger van postuur. Zijn staalblauwe ogen en blonde lokken geven hem een engelachtig uiterlijk, maar zijn houding is onstabiel.

Het lijkt lang geleden dat ze hem voor het eerst in deze witte kamer had gezien. Misschien was het ook lang geleden, ze weet het niet meer. Leunend tegen de muur had hij licht heen en weer gewiegd. ‘Ik heb een tumor in mijn hoofd,’ had hij gezegd, nadat ze hem aarzelend had gevraagd of hij oké was. Hij had zijn handje op zijn hoofd gelegd om aan te duiden waar het gezwel zou zitten.

‘Dat is niet zo mooi,’ had ze geschrokken gezegd.

‘Het doet geen pijn hoor,’ had hij zich gehaast te zeggen. ‘Niet meer.’

Als in een flits had de oude dame aan haar bed gestaan. Zachtjes maar zonder tegenspraak te dulden, had ze het handje van het jongetje gepakt en hem bij haar bed vandaan getrokken. ‘Ze is nog een beetje ziek,’ had ze de oude dame tegen hem horen zeggen.

‘Mag ik later terugkomen om met haar te praten?’ had hij gevraagd.

Dit was zo snel gegaan, dat ze zich, wegzakkend in een koortsachtige droom, nog wel had afgevraagd of hij de oude dame inderdaad ‘juf’ had genoemd.

Nu hij de kamer is binnengelopen staat het beeld haar weer levendig voor ogen.

Hoelang is ze hier al? Zes weken toch?

Ze heeft met haar begeleidster vele wandelingen gemaakt in de Bloementuin. Dan hoorde ze verhalen en zag ze dingen die helderheid brachten, maar hetzelfde moment konden verdwijnen in een gat in haar geheugen alsof ze niks had gehoord en nog nooit iets had gezien. ‘Toch genees je kindje,’ had de oude dame tijdens een van die wandelingen gezegd. ‘Alles wat je hier ziet en wat ik je vertel, kun je beschouwen als scènes uit een film. Je bent bezig ze te monteren tot de film over jouw leven.’ Ze had

begripvol gelachen toen ze eraan had toegevoegd: 'Ik zie dat je soms scènes weggooit. Dat geeft niets. Alles op zijn tijd.'

De zieke vrouw draait haar hoofd naar de oude dame, die nog steeds over haar hoofd aait. Het jongetje staart naar haar met een blik van ongelooft. 'Maar net, zojuist-' hoort ze hem stamelen. 'Toen wist ze het toch? Ze wist alles.' Hij grijpt naar zijn oorleltje en wrijft er met duim en wijsvinger over.

Ze staart terug en wil haar mond openen om te vragen wat hij bedoelt, als een beeld opdoemt van een andere kamer in een ander huis. Niet wit, zoals deze steriele ziekenhuiskamer, maar een woonkamer met gedimd licht, een bank, en-

Ze knijpt haar ogen tot spleetjes om beter de contouren te kunnen duiden, terwijl de witte kamer waar ze verblijft langzaam maar zeker lijkt op te lossen. Ze lijkt zelf op te lossen als om dichterbij die andere kamer te komen, waarvan ze zich met een schok realiseert dat dit de woonkamer is van het huis in Little Chute. Waar ze een tafel ziet waarop een grote witte envelop ligt met vol getypte vellen papier. Een vloer die bezaaid is met lege dozen en losse foto's alsof ze zojuist door een bladblazer op volle kracht door de kamer zijn gejaagd. Ze ziet foto's die verscheurd lijken te zijn door woeste handen en begrijpt onmiddellijk dat het die van haar waren. Haar ogen worden naar een stapel schriften getrokken en als ze die toeknijpt om te kunnen focussen, ziet ze dat volgeschreven zijn met een bekend handschrift. Haar dagboeken.

De oude dame voert de druk op haar voorhoofd op, waardoor ze met een plof terugvalt in het witte ziekenhuisbed. Verdwaasd kijkt ze naar haar handen waar de insecten in een bijna manisch tempo door elkaar en over elkaar heen beginnen te lopen. De snippers vallen van hun rug en lossen op tot er slechts een handvol van over is.

Plots stopt het geren van de beestjes. Het is doodstil in de ziekenhuiskamer als de diertjes bijna in slow motion de snippers als puzzelstukjes in elkaar passen. Ze ziet het volledige beeld van de foto die haar eerder al de waarheid onder ogen had doen zien, daar in dat huis in Little Chute. Wanneer was dat? Of gebeurde het nu tegelijkertijd? Even voelt ze de bekende paniek opkomen, maar die is net zo snel weer weg.

Insectenpootjes strelend tintelend de huid van haar hand. Op de foto ziet ze water, een strakblauwe hemel en zongebruinde lijven, waaronder zichzelf als twintigjarige. Ze hoort gemompel van een kinderstem die zichzelf verhalen lijkt te vertellen, net als zij altijd deed toen ze klein was.

De stem van de oude dame doorbreekt haar gedachten. 'Je zoektocht is klaar, Michaela. Nu ga je niet meer weg, hè?'

Er breekt een lach door op het gezicht van de vrouw in het bed, als ze ziet dat het jongetje verheugd in zijn handen klapt.

'Nee oma,' zegt Michaela berustend. 'Nu blijf ik.'

Deel 1

Zoals het is gegaan

1. Michaela

Little Chute, 2017, vrijdagavond

Ik ben niet geboren om moeder te worden, bedenkt Michaela. Ze is in Little Chute, een plaatsje van nog geen tienduizend zielen in het Amerikaanse Wisconsin. Een stadje dat de geest van Nederlandse pioniers ademt. Onder de religieuze leiding van pastoor Vandenbroek meerden in 1850 drie schepen met 350 voornamelijk arme keuterboeren uit het Noord-Brabantse Uden af aan de oevers van het nog onontgonnen gebied. Ze zetten hun Nederlandse bats in de grond, hakten de bomen om en bouwden 'Zeeland Mills'. Dat groeide snel uit tot een bloeiend bedrijf dat welvaart bracht aan de Nederlandse familie Verstegen en het stadje in zijn algemeenheid. De lokroep van economische voorspoed met daarin de belofte van een beter leven voor henzelf en het nageslacht, werd gehoord tot in het verre thuisland. De boten stevenden tot lang daarna af op het beloofde land dat zo ver weg lag van waar generaties lang hun boerderijen stonden. Een nieuw thuis was in de maak.

Er is nu niet meer zoveel bijzonders te zien in Little Chute. Op het jaarlijkse *Cheese festival* en de op het Nederlandse erfgoed geënte kermis na, is er ook niet veel te beleven. Wat opvalt is de replica van een molen met een bezoekerscentrum en de vele Nederlandse namen van de bewoners van het stadje.

Michaela is hier niet vanwege de activiteiten in het stadje, hoewel de Nederlandse origine ervan wel een bijzondere link heeft met haar reden. Ze zit op de grond in een ruime woonkamer, met haar rug

tegen de bank. Haar lange benen gestoken in een comfortabele zwarte joggingbroek heeft ze voor zich uitgestrekt. Ondanks de herfst heeft ze blote voeten, waarvan ze de tenen af en toe heen en weer beweegt. Onder de zwarte trui met brede col draagt ze een witte blouse. Haar halflange, donkere haar omlijst een wit gezicht met grote, groene ogen en lange wimpers. Haar haar ziet eruit alsof het die ochtend voor het laatst is gekamd. Het valt slordig naar voren als ze de foto's bekijkt die her en der verspreid op de grond liggen. Als de afbeeldingen van foto's een geur konden afgeven, dan zou in de kamer de penetrante geur van haar jeugd hangen. Zoals die van ongewassen kleding afkomt die lange tijd opgeborgen heeft gezeten in een afgesloten doos.

De kiekjes glijden een voor een door haar handen, waarvan de huid bijna witter is dan haar bleke gezicht met de vermoeide wallen onder haar ogen. Op de lange, benige vingers zitten kleine vlekjes. Bij een ouder persoon kunnen ze doorgaan voor ouderdomsvlekjes; in haar geval zijn het subtiele sproetjes. De nagels aan haar hand zijn rond en goed verzorgd.

Soms werpt ze een snelle blik op een foto en legt hem direct weer weg. Een andere keer staart ze er wat langer naar. Dan weer legt ze de foto in haar schoot, recht haar rug en strekt haar beide armen boven haar hoofd uit om uit de licht gebogen houding te komen.

Op het bijzettafeltje staat een beker onaangeroerde koffie. Buiten daalt de rust van de avond neer. Eerder op die dag heeft het geregend. Het wolkendek trok later open en liet een aangename oktoberzon door. Het belooft een koude maar heldere nacht te worden.

Michaela heeft een foto in haar handen waarop een jonge, aantrekkelijke vrouw met staalblauwe ogen in de camera kijkt. Er ligt iets onbestendigs in haar ogen. Het zou zomaar een foto kunnen zijn van een willekeurige vrouw, ware het niet dat deze vrouw bijna vijftien jaar lang een belangrijke rol speelde in haar leven.

Er rolt een woord over Michaela's tong en ze proeft hoe het smaakt als ze dat woord een paar keer luid uitspreekt. Nee, de smaak is verdwenen. Ze herinnert zich de schurende pijn die alle fases vergezelde als een ongewenste reisgenoot: de fase van schuldgevoel, van gemis en verdriet en misschien wel de meest heftige, die van boosheid. Boosheid om de waarheid die rauwe randen langs haar hart beetelde en haar in een depressie had gestort. Een depressie die haar niet had

belemmerd een succesvol professioneel leven te leiden. Integendeel. Toch had zijn zwarte gezicht haar blik op de wereld en de omgang met mensen verarmd tot een leven waarin weinig ruimte was voor spontaniteit, waarin verrassingen uit den boze waren en het mijden van risico's haar grootste opgave was geworden.

'Je kunt zo niet doorgaan,' had haar man Maarten op enig moment gezegd. Hij had Michaela bezorgd aangekeken en ze wist dat hij gelijk had. Ook al had ze geen idee hoe ze op de weg moest komen die haar naar een ander 'doorgaan' zou leiden.

Met hem aan haar zijde stond ze er echter niet alleen voor. Ze was haar jeugdliefde Maarten na veertien jaar weer tegengekomen op een feestje van gezamenlijke vrienden. Net zoals ze daar na veertien jaar te horen kreeg dat haar moeder nooit was overleden toen ze net vijftien was geworden.

Het was haar oude, verwarde oom Jan geweest die het had verteld. Hij was de oudste broer van haar moeder. Met haar negenentwintig jaar had Michaela op dat moment bijna dezelfde leeftijd gehad als haar moeder toen zij uit haar leven was verdwenen.

'Hé,' riep hij luid, terwijl hij haar recht in haar ogen aankeek. Verbaasd noemde hij haar bij haar moeders naam. 'Ben je eindelijk terug?'

Michaela had haar oren gespist. Zag hij haar voor Melinda aan?

Haar tante Greet had hem paniekerig aangestoten. Ook als het niet lukt, maant ze hem nog steeds tot zwijgen. Haar ogen flitsten hulpeloos heen en weer en stuurden een 'let maar niet op hem-blik' haar kant op.

Michaela had geen contact gehad met haar moeders familie. De enige keren dat ze haar familieleden nog had gezien, was als ze bij haar oma Marie was geweest en enkelen van hen daar ook waren. Na haar oma's dood en ruim een jaar later het vermeende overlijden van Michaela's moeder, was het contact beperkt geweest tot elkaar af en toe eens gedag zeggen als ze elkaar onverwachts tegenkwamen.

Oom Jan had zich niets aangetrokken van zijn zenuwachtige vrouw die haar best deed om hem op te laten staan en weg te laten gaan. Er hadden zich speekselbelletjes gevormd in de mondhoeken van zijn rood aangelopen gezicht van waar hij herinneringen aan vroeger haar kant op spuugde.

'Hoe was het in Amerika?' had hij vals gevraagd. 'Het is je goed

gelukt hè, om daar te verdwijnen. Veel beter daar hè? Hè? Nou? Ver weg van je keuterfamilie. Van je man en kind.'

Het was stil geworden in de kamer toen oom Jan de onuitgesproken afspraak in de familie dat haar moeder was overleden en ze het niet meer over haar zouden hebben zo ruw had geschonden.

De meeste gasten hadden geen idee gehad waar het over ging. Wel hadden ze aan de reactie van Michaela kunnen zien dat zich in de woorden van de oude man een waarheid had onthuld die genadeloos doel had getroffen.

'Waarom ben je eigenlijk teruggekomen?' De stem van de oude man was ineens zacht geworden en had licht getrild. 'Ga toch terug,' had ze hem horen mompelen toen hij met de rug van zijn hand het speeksel uit zijn mondhoeken had geveegd. 'Je bent een schande. Voor ons allemaal.'

Michaela had als verdoofd naar haar oom gestaard die nu een glazige blik in zijn ogen kreeg en onzeker om zich heen keek. Tante Greet trok aan zijn arm. Ze maande hem om mee te gaan. De gasten pakten aarzelend hun gesprek weer op alsof er niets was gebeurd.

'Het spijt me,' stamelde Michaela's tante in het voorbijgaan, haar man met zich meetrekkend, die zich dat als een klein kind liet aanleunen.

Michaela had duizend en een redenen kunnen noemen die de betekenis van haar ooms woorden had kunnen ontcrachten. Maar het was zo'n moment waarop jarenlang sluimerende gevoelens in een fractie van een seconde een waarheid onthulden die niet meer ontkend kon worden.

Ze zou hard op de vloer zijn beland als iemand haar niet had opgevangen. Slap als een vaatdoek hing ze in de armen van een man.

Toen ze in zijn armen was bijgekomen, moest ze een paar keer met haar ogen knippen. 'Maarten?'

'Michaela, je bent het echt.'

Ondanks haar ellende, had ze gelachen, nog nauwelijks beseffend dat het Maarten was, haar jeugdliefde. De schok over de waarheid over haar moeder streed om voorrang met het blijde gevoel dat haar onverwachte ontmoeting met Maarten teweeg had gebracht.

Michaela lachte niet toen ze haar vader confronteerde met de woorden van oom Jan, nadat ze min of meer van de schok was gekomen.

'Het was te zwaar voor je, vond ik,' zei hij onzeker. 'Ik wilde je geen

pijn doen. Je had het al zo moeilijk. Later wilde ik het je vertellen, maar dat was nog moeilijker. Weet je nog? Toen je... Het spijt me zo.'

Ze wist niet wat hem het meeste speet: dat hij het niet had verteld of dat ze erachter was gekomen.

Nog steeds zittend op de grond met haar rug tegen de bank aan, strekt Michaela haar hand uit naar de koffiemok op het bijzettafeltje. Ze drinkt haar koffie het liefst gloeiend heet. Deze zal wel lauw zijn geworden. De tijd ontglipt haar gemakkelijk nu ze zo in de foto's is verdiept. Haar hand tast even in de lucht op zoek naar de beker waarvan ze zeker wist dat ze die op het tafeltje had gezet. 'Waar is die koffie toch?' mompelt ze in zichzelf. 'Heb ik die dan toch al opgedronken?' Dan maar geen koffie, besluit ze. Ze heeft geen zin om op te staan en nieuwe te maken. Trouwens, bedenkt ze, lauwe koffie is meer iets voor Maarten. Hij laat zijn koffie altijd flink afkoelen en giet het vocht dan in een paar grote teugen achter in zijn keel.

Maarten. Een glimlach van vertedering trekt om haar mond en voor een moment verdwijnt de vermoeide blik op haar gezicht.

Ze was veertien toen hij brutaal haar leven binnen wandelde. Ze zat in de bibliotheek waar ze verdiept was in haar boek toen een lange, blonde jongen die nog niet zo lang bij haar op school zat en twee jaar ouder was dan zij, een boek onder haar neus had geschoven.

'Mag je lezen,' zei hij en had haar uitdagend aangekeken.

Ze had verstoord naar hem opgekeken en haar halflange haar achter haar oren gestoken. Ze bekeek de titel en voorkant van het boek waar hij een eigenhandig gemaakte kaft overheen had geplakt.

'Don't worry, be happy?' las ze. Op haar gezicht verscheen een grimas.

'Je kunt wel wat vrolijkheid gebruiken,' verklaarde hij onverstoord. 'Je kijkt altijd zo treurig. Zelfs de bloemen laten hun kopjes hangen als je langsloopt.' Zijn toon was plagerig. De ondertoon verried dat hij haar meer levendigheid toedichtte dan ze liet zien.

Ze trok haar wenkbrauw omhoog en had hem boos gevraagd wie hij dacht te zijn. Of ze alsjeblieft treurig mocht zijn, want haar oma was nog niet zo heel lang terug overleden? Niet dat ze daarover verantwoording hoefde af te leggen aan hem, maar of hij zijn kinderachtige boek mee wilde nemen en wilde ophoepelen?

Haar ogen hadden gefonkeld als smaragden. Zo omschreef hij dat

later, hartelijk lachend om de herinneringen aan deze kennismaking. Op dat moment echter, had ze het boek demonstratief op de hoek van de tafel gelegd. Ze deed alsof ze weer helemaal verdiept was in de roman die ze aan het lezen was. Hij trok zich er niets van aan, sloeg met zijn hand op het boek en zei: 'Laatste woord.'

'Wat?!'

'Laatste woord dat je hebt gelezen.'

Ze stikte van woede. 'Geen idee. Ga weg.'

'Dan lees je niet goed,' zei hij onverstoort en voegde er in een adem aan toe: 'Waarom ga je niet met mij mee? Ik trakteer op ijs.'

Ze had nog wat tegengesputterd, maar hij wist niet van opgeven. Toen ze een serieuze blik op hem wierp en zag dat hij een jongen was waar veel meisjes niet ongevoelig voor zouden zijn, gaf ze haar verzet op. 'Goed dan. Maar haal je maar niets in je hoofd,' kon ze niet nalaten te zeggen.

Maarten werd haar vriendje, bij wie ze haar verdriet om haar overleden oma, haar onzekerheid over haar complexe moeder en de spanningen in het huwelijk tussen haar ouders kwijt kon. Ze deelden hun dromen, bespraken hun ambities, lazen dezelfde boeken, gingen graag naar de film en maakten samen hun huiswerk. De romantiek deed snel zijn intrede. Handen vasthouden, kussen; Michaela's onzekere meisjeshart werd gevoed door de directe, maar zeer attente Maarten.

'Je hoeft nooit, echt nooit jaloers te zijn bij mij,' zei hij een beetje houtherig na een incident waarin zij haar woede om aandacht van een ander meisje voor haar vriendje niet had kunnen beheersen. 'Ik wil alleen maar met jou zijn.'

Hij had dat zo welgemeend gezegd dat ze hem geloofde.

Ze vertelde thuis dat ze een vriendje had. 'Da's fijn meisje, geniet ervan,' zei haar moeder, haar ogen onafgebroken op het schilderij waar ze aan werkte.

'Ben je wel voorzichtig?' vroeg haar vader gegeneerd. 'Heb je het er met je moeder over gehad?'

'Pap!' had ze verontwaardigd gezegd.

Maarten en zij kenden elkaar acht maanden toen ze er klaar voor was om vrouw te worden. 'Op mijn verjaardag,' zei ze. 'Ik zou heel graag willen dat we op mijn vijftiende verjaardag...' ze aarzelde even. 'Je weet wel.'

Hij had haar blij verrast aangekeken.

Ze knikte op zijn onuitgesproken vraag. 'Ik weet het heel zeker.'

Haar vijftiende verjaardag had ze gevierd met haar ouders en met Maarten. Haar moeder was blij voor haar zei ze, dat ze het zo leuk had met hem. Ze zou de volgende dag naar Amerika vertrekken voor weer een schilderreis. De geur van versgebakken appeltaart, Michaela's favoriet, trok voor het eerst sinds een paar jaar weer door het huis.

'Vijftien alweer,' had haar moeder peinzend gezegd. De blik in haar ogen was onbestendig. Zoals zo vaak. 'Je bent nu een volwassen vrouw.'

Haar moeder had haar een set schetsen gegeven van dieren die ze had gemaakt op een eerdere reis naar Amerika. Michaela's favoriet was die van een kolibrie. Haar moeder was bezeten van de Amerikaanse natuur. Ze maakte net zo gemakkelijk portretten van mensen, die ze verkocht om haar reizen te bekostigen. Toch had ze zich steeds meer toegelegd op het schilderen van dieren en dat deed ze met fotografische precisie.

Michaela vroeg zich ongemakkelijk af of haar moeder iets vermoedde over haar plan met Maarten. Hij had haar gerustgesteld. Hij kende de moeder van Michaela niet anders dan heel druk met zichzelf en teruggetrokken in haar eigen wereld, had hij onomwonden gezegd. Alsof zij iets zou merken! Hij had er hardgrondig bij gesnoven.

Ze had hem gekwetst aangekeken. Hij moest hebben gezien hoe ze haar schouders naar voren optrok en haar hoofd licht had gebogen. 'Het spijt me,' had Maarten zich gehaast te zeggen.

'Ze is niet altijd zo hoor,' had ze zachtjes gemompeld. 'Maar sinds, nou ja, sinds-'

Daarna had ze abrupt haar zin afgebroken.

Maarten had ook de momenten meegemaakt dat de ogen van Michaela's moeder verkleurden en de kou gevoeld die daarmee vergezeld ging. Ze hoefde hem dus niets op de mouw te spelden. Toch was ze vooral blij dat de geur van versgebakken appeltaart door het huis trok en dat ze als gezin haar verjaardag vierden.

Desondanks werd haar verjaardag niet echt gezellig. De beladenheid van haar moeders vertrek hing zwaar in de kamer.

'We gaan naar de film,' zei Michaela toen ze hadden gegeten. Het was vrijdagavond.

'Geniet ervan,' zeiden haar ouders.

Dat deden ze. Van elkaar, in het huis van zijn ouders die het weekend

weg waren. Ze maakten met hun handen een ontdekkingsstocht over hun lichamen, verkenden de plekjes waar ze al waren geweest en voegden daar nieuwe ervaringen aan toe. Toen Maarten boven op haar lag, voorzichtig zijn opgewonden lid bij haar naar binnen bracht, ze net zo lang vrijden tot hij klaarkwam en zij zei dat het goed was, voelde ze zich zo volwassen als ze op vijftienjarige leeftijd kon zijn. Ze viel in zijn armen in slaap tot de telefoon overging. Maarten nam op en gaf haar de hoorn.

‘Je moeder gaat morgenochtend vroeg naar het vliegveld. Je weet dat ze nu wat langer wegblijft,’ zei haar vader die er met licht trillende, zenuwachtige stem aan toevoegde: ‘Vier weken.’ Hij wilde weten wanneer ze naar huis zou komen. ‘Ze slaapt al, maar je kunt haar nog wakker maken.’

‘Ik ben op tijd terug morgenochtend,’ stelde ze hem gerust.

Hij drong erop aan dat ze thuis zou komen. Geïrriteerd had ze het gesprek beëindigd.

Ze was niet op tijd thuis die volgende ochtend.

Er lag een briefje van haar moeder. ‘Dag meisje. Hoop dat je een fijne verjaardag hebt gehad. Wees lief. Zorg goed voor jezelf.’ Ze had ondertekend met ‘Liefs, je moeder.’

Er stond niet ‘tot over vier weken.’

‘Ssstt,’ zegt een oude dame die naast het bed van de vrouw staat als ze badend in het zweet haar ogen openslaat, angstig om zich heen kijkt en met alle kracht die ze in zich heeft, probeert te ontwaren waar ze is. ‘Ssst,’ herhaalt ze. ‘Stil maar, kindje.’

De vrouw hoort een hoog gegil dat langzaam wegsterft. Als ze doorheeft dat het geluid uit haar eigen mond komt die haar tegelijkertijd niet lijkt toe te behoren, grijpt ze naar haar hoofd waar gebonk haar bijna uitzinnig van pijn maakt. Onder haar hand voelt ze hoe stof de linkerkant van haar gezicht bedekt. Aarzelend wrijft ze eroverheen. Paniekerig kijkt ze de oude dame aan, haar ogen flitsen onrustig heen en weer.

De oude dame blijft troostende woorden uitspreken. ‘Niet bang zijn, kindje, niet bang zijn.’

De klank van haar woorden is warm en melodieus, maar het helpt niet. Als de vrouw haar hand van het verband haalt en uit haar rechter, onbedekte oog iets roods waarneemt op haar hand, opent ze haar mond

om weer te gaan gillen. Nu is ze zich er wel van bewust dat de schreeuw uit haar eigen mond komt. Niets van wat de oude dame als troost zegt of doet, zoals het aaien over de ongeschonden kant van haar gezicht, kan haar tot bedaren brengen. Ze heeft geen idee hoelang haar geschreeuw duurt en of ze uiteindelijk is opgehouden. Het enige wat ze weet is dat ze weg wil uit de omgeving waar haar gezicht bedekt is met verband, haar hand besmeurd is met bloed en haar hoofd bonkt.

De zithouding op de grond in het huis in Little Chute is niet echt comfortabel. Toch maakt ze geen aanstalten om ergens anders te gaan zitten. Michaela schuift van haar ene bil op de andere en verlegt haar benen om te voorkomen dat ze gaan slapen. Ze bekijkt nog een foto van haar en Maarten als tieners. Het is een van de weinige foto's van hun korte maar intense tienerrelatie.

Wat was ze blij geweest dat ze hem weer was tegengekomen in die turbulente periode dat ze de waarheid over haar moeder leerde. Hij was een nooit opdrogende bron van zorg, aandacht en hulp geweest in de afgelopen vijftien jaar tijdens de lange, met tussenpozen onderbroken, zoektocht naar haar moeder. Ze had daar geen haast mee gehad. Ook niet omdat ze bij haar vader niet veel verder was gekomen dan dat hij zich verontschuldigde voor de leugen over haar moeders overlijden.

'Het was de afspraak,' had hij met afhangelende schouders en de immer treurige blik in zijn ogen gezegd. 'Je moeder wilde naar Amerika. Ik heb toegestemd in een scheiding als ze ook echt uit ons leven zou verdwijnen. Ze was niet gelukkig bij ons. Dit was beter. Voor jou ook.' Hij benadrukte de laatste woorden als om zichzelf te overtuigen dat hij het juiste had gedaan.

'Ze stemde er graag mee in,' voegde hij eraan toe.

'Ze heeft eraan meegewerkt hoor,' zei hij ook nog.

Die woorden verloren alle klank en kleur in periodes dat de spuugballetjes uit de mondhoeken van oom Jan veranderden in grimmige, zwarte gezichten, die groter en groter werden tot ze explodeerden in een regen van vocht en slijm, die ze wild bewegend van zich af probeerde te vegen.

Uiteindelijk lukte dat. Dan was ze al wel weer een hele poos verder om de waarheid over haar moeders geënceneerde dood het hoofd

te bieden. Een waarheid die vertelde dat ze was omgekomen bij een ernstig auto-ongeluk waarbij ze zwaar en onherkenbaar verbrand was geraakt. Repatriëring naar Nederland was niet aan de orde geweest. Iedereen wist hoe dol haar moeder was op het land van de onbegrensde mogelijkheden aan de andere kant van de oceaan. Niemand stelde er vragen over dat haar as daar werd uitgestrooid. Het was beter zo, meende iedereen. Ze was van de aardbodem verdwenen. Helemaal volgens afspraak.

Iemand roept haar. Dan nog een keer.

Haar naam komt de vrouw in het bed vreemd voor. Ze pijnigt haar hersens met de vraag van wie de stem is, maar er komt niets bij haar op.

‘Hoor je mij?’

De stem klinkt heel zachtjes, en heel ver weg. Waar is ze?

Ze wil haar ogen opendoen en degene die haar roept, aankijken. Het lukt niet. Trekt hij nu aan haar arm of aan het laken waar ze onder ligt?

Ze zegt: ‘Ik hoor je maar ik zie je niet.’

Ze weet niet of de woorden die ze in haar hoofd uitspreekt hoorbaar zijn. Blijkbaar niet. Hij roept nog een keer haar naam, zachtjes, tot de woorden wegsterven.

De vrouw neemt aan dat degene van wie de stem is, het heeft opgegeven. Dat wil ze zelf ook doen, als ze plotsklaps haar ogen kan openen. Ze neemt waar dat ze weer in de kamer is die ze herkent maar die haar ook vreemd voorkomt.

Even houdt ze haar adem in omdat ze een regen aan mokerslagen op haar hoofd verwacht, zoals de vorige keer. Het besef dat er een ‘vorige keer’ was, doet wat van de mist in haar hoofd optrekken. Het was de stem van het jongetje, weet ze nu, maar hij is verdwenen.

De vrouw kijkt om zich heen. O ja, ze is in het ziekenhuis. De kamer is ruim met wanden die overwegend wit zijn. Er staat een kast met een witte ombouw en witte deuren. Naast haar bed staat een hoog tafeltje waarop haar horloge ligt.

Er zit een flinke scheur in de wijzerplaat. De wijzers staan stil. Gevalen, vermoedt ze.

Waarom is ze hier nog steeds, vraagt ze zich af. Ze vecht tegen het gevoel dat ze aan het wegglijden is. Waarom is ze hier? Wat is er gebeurd?

Een beeld dringt zich op. Ze kijkt opzij alsof ze op de witte muur een

beeld geprojecteerd ziet van zichzelf, rijdend in een auto. Ze voelt aan haar hoofd en kijkt gespannen naar wat er gaat gebeuren, maar voordat de scène zich kan voortzetten, onderbreekt de stem van het jongetje haar gedachten.

'Heb je weer pijn?'

Ze had hem niet aan zien komen.

'Pijn?' vraagt ze verbaasd.

'Ja, in je hoofd. Net als ik had.'

Waarom ziet ze hem niet?

'Ik ben hier,' zegt hij.

Ze hoort hem lachen zoals een kind doet dat plezier heeft in verstop-pertje spelen.

'Ik heb geen pijn,' zegt de vrouw.

'O. Nou, gelukkig maar dat het over is.'

'Over?' vraagt ze zich af.